

процентну ставку, за якою вони погоджуються вкладати кошти в депозитний сертифікат.

В такому випадку НБУ розміщує депозитні сертифікати в межах оголошеного обсягу коштів і самостійно визначає прийнятну для залучення коштів процентну ставку, починаючи з найменшої запропонованої, та орієнтується на тенденції й динаміку процентних ставок на міжбанківському ринку. Рішення про встановлення процентних ставок за операціями НБУ, що пов'язані з регулюванням грошово-кредитного ринку, оголошуються щоденно НБУ.

Зниження облікової ставки центрального банку є важливим напрямом відновлення банківського кредитування вітчизняної економіки [1, с. 27]. Таким чином, дослідження факторів, які впливають на зміну процентних ставок на грошовому ринку України, зокрема облікової ставки НБУ, має важливе значення в сучасних умовах фінансово-економічної кризи.

Література:

1. Дзюблюк О. В., Забчук Г. М. Ефективність монетарного впливу центрального банку на кредитне стимулювання розвитку виробництва [Електронний ресурс] // Фінанси України. – 2012. – № 7. – С. 17-27. – Режим доступу : file:///D:/Users/bs/Downloads/Fu_2012_7_3.pdf

2. Пелех У. В. Державне регулювання та принципи формування процентних ставок грошового ринку в Україні [Електронний ресурс] // Ефективна економіка. – 2015. – № 5. – Режим доступу : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4051>.

3. Положення про основи процентної політики Національного банку України : затверджено постановою Правління НБУ 21.04.2016 № 277 (редакція від 09.11.2018) [Електронний ресурс] / Національний банк України. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0277500-16>.

Роман КУЧЕР

студент факультету фінансів THEU

Науковий керівник:

к.е.н., доц. кафедри банківської справи Галіцейська Ю. М.

ВДОСКОНАЛЕННЯ ІНСТРУМЕНТІВ ГРОШОВО-КРЕДИТНОЇ ПОЛІТИКИ НБУ

Кризові явища в національній економіці та банківській системі зумовлені багатьма чинниками, серед яких: структурні дисбаланси економічного розвитку, імпортозалежність, доларизація, неефективна грошово-кредитна та валютна політика, неефективний банківський нагляд, дефіцит бюджету та нераціональні видатки. Все це вимагає проведення швидких реформ в сфері державної економічної політики.

Однак, зважаючи на те, що грошово-кредитна політика протягом всіх років незалежності залишається чи не єдиним ринковим механізмом стимулювання економічного росту та антикризової політики, підвищення дієвості монетарних інструментів повинно стати першочерговою ціллю Національного банку України.

Підвищує актуальність даного питання й те, що основні грошові ресурси для активізації економічного зростання зосереджені в Україні, однак потрібно розробити оптимальний механізм та впровадити ефективні інструменти акумуляції та перерозподілу даних ресурсів [1, с.197]. Аналізуючи особливості проведення грошово-кредитної Національного банку України під час загострення кризових явищ

в економіці протягом 2016- 2017 років, на мій погляд, можна виокремити певні недоліки, які мали суттєвий вплив як на стан грошово-кредитного ринку, так і на економіку в цілому. Таким чином, перелічені недоліки грошово-кредитної політики Національного банку України мали кумулятивний ефект на стан банківської системи, оскільки збільшення ставок за активними і пасивними операціями НБУ призвели до одночасного існування структурного профіциту і дефіциту ліквідності банківської системи та до зростання девальваційних очікувань.

Відповідно до нового режиму провадження діяльності передбачається провідна роль операцій відкритого ринку при здійсненні грошово-кредитного регулювання. Основним каналом для впливу на головну ціль діяльності – цінову стабільність – передбачається процентний канал, який реалізується через встановлення пріоритетного проміжного орієнтиру грошово-кредитної політики – динаміки зміни міжбанківських процентних ставок. Результати дослідження впливу операцій на відкритому ринку на кон'юнктуру грошово-кредитного ринку України, також вказують на провідну роль впливу процентних ставок за операціями з регулювання грошово-кредитного ринку на ринкові показники, зокрема міжбанківські процентні ставки.

Сформулюємо певні рекомендації щодо застосування операцій Національного банку України при переході до режиму, який базується на цінній стабільності:

- запровадження заходів з інституційного вдосконалення регулювання грошово-кредитного ринку;

- впровадження комплексної нової моделі операційних інструментів впровадження грошово-кредитної політики, яка б мала безпосередній вплив на досягнення Національним банком України запланованих цільових показників;

- оновлення основного інструменту рефінансування банків та запровадження захисних механізмів (захисна знижка, первісна маржа, маржинальна вимога) при його використанні, перехід на справедливую вартість при оцінці забезпечення за них;

- використання системи пулу активів при здійсненні Національним банком України зворотних операцій з рефінансування та перехід на операції із залученням третьої сторони (клірингової установи).

Отже, враховуючи вище сказане, можна констатувати, що для досягнення економічної стабільності в країні повинні використати монетарні інструменти НБУ:

- політики кредитного пом'якшення для відновлення функціонування кредитного ринку;

- політики кількісного пом'якшення при наближенні офіційної (облікової) процентної ставки до нуля;

- посилення застосування інструменту інформування громадськості про наміри у сфері монетарної політики особливо під час кризи.

Впровадження вищеперерахованих заходів, на мою думку, суттєво повинно вплинути на підвищення ефективності та дієвості інструментів монетарної політики, що в кінцевому підсумку, позитивним чином впливатиме на перебіг усіх економічних процесів в Україні[2, с.241].

Література:

1. Кравченко Л.М. Валютне регулювання і валютний контроль в Україні: Навч. посібник. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. – 102 с.

2. Лановий В. В. Діяльність центрального банку на відкритому ринку як інструмент грошово-кредитної політики : Навч. Посібник - Київ .: КНЕУ, 2016. – 241 с.

3. Теорія і практика грошового обігу та банківської справи в умовах глобальної фінансової нестабільності [Текст]: монографія / [О.В. Дзюблюк, М.Д.Алексеев, В.В.Корнеев та ін.]; за ред. д.е.н., проф. О.В. Дзюблюка. – Тернопіль: ФОП Осадца Ю.В., 2017. – 298 с.

Михайло МАНЬКО

студент факультету банківського бізнесу

Тернопільський національний економічний університет

Науковий керівник :

к.е.н., доцент кафедри банківської справи Чайковський Я.І.

ВПЛИВ ДЕРЖАВНИХ БАНКІВ НА СУЧАСНИЙ СТАН БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ

В умовах сучасного розвитку національної економіки, дослідження стану банківської системи України є актуальним питанням, що обумовлено теперішніми, фактично, кризовими умовами її функціонування та розвитку. Варто розуміти, що задля того, щоб впевнено почуватися на міжнародній фінансовій арені та створити ефективну ринкову економіку, Україні необхідним є наявність ефективного банківського сектору.

Перед тим, як приступити до, власне, розгляду сучасного стану банківської системи України, необхідно конкретизувати актуальні проблеми та фактори, що стримують розвиток вітчизняного банківського сектору. До найбільш гострих проблем сучасної банківської системи слід віднести наступні: зростання недовіри до банків; негативний вплив політичних процесів; суперечливість механізму рефінансування українських банків; девальвація національної грошової одиниці; подорожчання кредитних ресурсів; погіршення кредитного портфеля банків.

Неефективне управління банківським сектором протягом останніх років призвело до того, що інвестори переводять свої активи в закордонні банки, з причини поділу власності. За останні три роки економіка України пережила стрімкий відтік капіталу в офшорні зони, майже 70 млрд. дол. США щороку. Цієї суми було б достатньо для погашення державного боргу. Зокрема, прямі інвестиції з України здійснено до 48 країн світу, переважна їхня частка спрямована до Кіпру [1].

Важливим фактором є наявність у банківської системи України особливості, що пов'язана з домінантним становищем банків з державною часткою, зокрема в кінці 2016 року після націоналізації Приватбанку, в яких рішення приймаються, виходячи з інтересів держави, а державна частка в капіталі становить понад 50 %.

Так, станом на 01.04.2018 року структура власності активів банківської системи України була представлена наступним чином: банки з приватним українським капіталом складають близько 13%, банки іноземних банківських груп – 35 %, державні банки – 52 % [2].

У 2017 році більшість банків мали можливість генерувати позитивний чистий грошовий потік, проте сектор завершив 2017 рік зі збитком 26,5 млрд грн через значні обсяги відрахувань у резерви. Збиток сформували в основному чотири державних банки, у тому числі Приватбанк. Що яскраво демонструє негативні наслідки настільки значної частки державних банків, часто у поєднанні з їх недостатньо ефективним менеджментом.

В цілому за 2017 рік кількість збиткових банківських установ порівняно з 2016 роком скоротилася майже вдвічі – з 33 до 18 установ. Статутний капітал